

ЗМЕСТ

Шлях да ўзаемнасці

Матэрыялы Міжнароднай канферэнцыі, прысвечанай
беларуска-польскаму грамадска-культурнаму ўзаемадзеянню

Мінск, 15–16 чэрвеня 1999 г.

<i>Алег Лойка (Мінск)</i> Роздум пра польскую паэзію XX стагоддзя і яе дачыненні да Беларусі	7
<i>Ryszard Radzik (Lublin, Polska)</i> Konstanty Kalinowski — między polsnością a białoruskością	23
<i>Уладзімір Конан (Мінск)</i> Беларуская нацыянальная ідэя ў міжваеннай Польшчы: 1918–1939 гг.	34
<i>Любоў Уладыкоўская-Канаплянік (Мінск)</i> Роля каталіцтва ў беларуска-польскім узаемадзеянні на сучасным этапе	40
<i>Галіна Дзэрбіна (Мінск)</i> Узаемаўплывы прававой культуры Вялікага Княства Літоўскага і Польшчы ў XVI ст.	44
<i>Андрэй Радаман (Мінск)</i> Да пытання аб прызначэннях палякаў на дзяржаўныя пасады ў Вялікім Княстве Літоўскім у канцы XVI ст.	50
<i>Dariusz Tarasiuk (Lublin, Polska)</i> Działalność kulturalno-oświatowa Polaków w Mińsku w latach 1905–1914	55
<i>Вячаслаў Рагойша (Мінск)</i> Заходнебеларускае мястэчка як асяродак беларуска-польскага культурнага сумежжа (на прыкладзе Ракава)	62
<i>Michał Sajewicz (Lublin, Polska)</i> Zróżnicowanie etniczne, wyznaniowe i językowe Białostoczczyzny wschodniej w świetle badań naukowych oraz w oczach mieszkańców tego regionu	68
<i>Лідзія Кулажанка (Мінск)</i> Стан і праблемы беларускага школьніцтва на Беласточчыне	79

<i>Уладзімір Мархель (Мінск)</i> Матывы радзімы ў санетах Адама Міцкевіча	83
<i>Уладзімір Казбярук (Мінск)</i> Зоф'я Тшашчкоўская (Адам М-скі): жыццё і творчасць у беларуска-польскім літаратурным асяроддзі	87
<i>Пётр Рагойша (Мінск)</i> Чалавек паміж Усходам і Захадам: Біяграфічны герой у “беларускіх” сенсацыйных раманах Сяргея Пясецкага	93
<i>Ніна Баршчэўская (Варшава)</i> Клопат “Бацькаўшчыны” пра чысціню беларускай мовы	100
<i>Грына Саматой (Віцебск, Беларусь)</i> Архетып беларуса ў творчасці Сакрата Яновіча	110
<i>Аляксандр Баршчэўскі (Варшава)</i> Малыя праявічныя формы ў творчасці белавежца Вінцука Склубоўскага	114
<i>Ян Жамойцін (Варшава)</i> Фальклорная спадчына Беларусі ў доследах Аляксандра Баршчэўскага	122
<i>Алег Сувалаў (Мінск)</i> Уклад польскіх вучоных XIX ст. у вывучэнне этнагенезу беларусаў	125
<i>Эдуард Дубянецкі (Мінск)</i> Спецыфіка беларускіх і польскіх прыказак і прымавак аб радзіме	129
<i>Алесь Лозка (Мінск)</i> Беларускі і польскі народныя календары	132

Мікалай Крыштоф Радзівіл Сіротка

Матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі,
прысвечанай 450-годдзю з дня нараджэння (1549–1616)

Нясвіж, 3–4 верасня 1999 г.

<i>Адам Мальдзіс (Мінск)</i> Роля Радзівілаў у лёсе Беларусі	139
<i>Вадзім Салееў (Мінск)</i> Культура Беларусі на мяжы XVI–XVII стст.: Нясвіжскі феномен	143
<i>Міхаіл Гурын (Мінск)</i> Жыццё Мікалая Крыштофа Радзівіла як прыклад ахвярнасці	147
<i>Tomasz Kempa (Toruń, Polska)</i> Poglądy wyznaniowe Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła Sierotki i przemiany duchowe w jego życiu	153

<i>Галіна Кандрацьева (Нясвіж, Беларусь)</i> Да пытання аб рэлігійным светапоглядзе М.-К. Радзівіла Сіроткі	167
<i>Валерый Пазднякоў (Мінск)</i> Радзівіл Сіротка і ўстанаўленне сувязей з Мальтыйскім ордэнам	172
<i>Marceli Kosman (Poznań, Polska)</i> Konwersje protestantów w Wielkim Księstwie Litewskim u schyłku XVI wieku	178
<i>Іван Саверчанка (Мінск)</i> Радзівіл Сіротка як пісьменнік	184
<i>Ірына Багдановіч (Мінск)</i> “Перагрынацыя” Мікалая Крыштофа Радзівіла Сіроткі ў літаратурным кантэксце эпохі	187
<i>Zbigniew Wójcik (Warszawa)</i> Sarmacki horyzont geograficzny Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła zwanego Sierotką	193
<i>Валерый Ярмоленка (Мінск)</i> Падарожнік, географ, пераўтваральнік навакольнага асяроддзя	202
<i>Раймонда Рагаускене (Вільнюс)</i> Радзівіллы Рыжый і Радзівіллы Сіротка: Преемственность клиентуры в Великом Княжестве Литовском в XVI в.	209
<i>Галіна Дзёрбіна (Мінск)</i> Радзівілы на службе ў дзяржаўнай канцэлярыі Вялікага Княства Літоўскага: удзел у кадыфікацыі права XVI ст.	216
<i>Мікалай Багадзяж (Мінск)</i> Мікалай Крыштоф Радзівіл Сіротка як сын і бацька	226
<i>Ірына Масляніцына (Мінск)</i> Жанчыны ў жыцці князя М.-К. Радзівіла Сіроткі	230
<i>Ігар Лялькоў (Мінск)</i> Францішка Уршуля Радзівіл — арганізатар тэатра і драматург	233
<i>Bogumiła Kosmanowa (Poznań, Polska)</i> Nieśwież w twórczości Władysława Syrokomli i Józefa Ignacego Kraszewskiego	236
<i>Таццяна Дасаева (Мінск)</i> Вобраз Барбары Радзівіл у сучаснай беларускай літаратуры	241
<i>Олег Судленков (Мінск)</i> Экслібрисы рода Радзівіллов	246

Браніслаў Эпімах-Шыпіла

Чытанні, прысвечаныя 140-годдзю з дня нараджэння дзеяча
беларускай культуры, выдаўца, літаратуразнаўца,
мовазнаўца, фалькларыста (1859–1934)
Ветрына, 8 верасня 1999 г.

<i>Віктар Карасёў (Ветрына, Беларусь)</i> Ветрыншчына часоў Б. Эпімаха-Шыпілы: Людзі, падзеі, факты	253
<i>Леанід Акаловіч (Мінск)</i> З радаводу Браніслава Эпімаха-Шыпілы	256
<i>Аляксей Каўка (Масква)</i> Постаць Эпімаха-Шыпілы і традыцыі беларускага асветніцтва	262
<i>Адам Мальдзіс (Мінск)</i> Роздум над біяграфіяй і бібліяграфіяй Браніслава Эпімаха-Шыпілы	277
<i>Уладзімір Конан (Мінск)</i> Браніслаў Эпімах-Шыпіла і пачатак беларускага каталіцкага адраджэння	279
<i>Янка Трацяк (Гродна, Беларусь)</i> Роля Браніслава Эпімаха-Шыпілы ў фарміраванні беларускага каталіцкага духавенства	284
<i>Ірына Багдановіч (Мінск)</i> Рукапісная хрэстаматыя Б. Эпімаха-Шыпілы як унікальны помнік беларускай літаратуры	288
<i>Лізавета Фурс (Ветрына, Беларусь)</i> Параўнанне хрэстаматый Б. Эпімаха-Шыпілы і А. Рыпінскага	296
<i>Ганна Запартыка (Мінск)</i> Таямніца канверта Б. Эпімаха-Шыпілы	300
<i>Людміла Сільнова (Мінск)</i> Кнігі з уласнай бібліятэкі Б. Эпімаха-Шыпілы ў фондах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі	303
<i>Уладзімір Содаль (Мінск)</i> Людзі адных парыванняў: Браніслаў Эпімах-Шыпіла і Францішак Багушэвіч	306
<i>Ларыса Давідоўская (Мінск)</i> “Не смуціся, панок...”	309
<i>Язэп Янушкевіч (Мінск)</i> Вацлаў Ластоўскі і Браніслаў Эпімах-Шыпіла	313
<i>Віталь Скалабан (Мінск)</i> Міхась Мялешка — вучань Браніслава Эпімаха-Шыпілы	317

<i>Тамара Шылёнак (Глыбокае, Беларусь)</i> К. Дуж-Душэўскі ў Пецяўбургу ў пачатку XX ст.	320
<i>Кацярына Гаўрыльчык (Ветрына, Беларусь)</i> Антон Грыневіч у Пецяўбургу ў пачатку XX ст.	322
<i>Лідзія Кулажанка (Мінск)</i> Браніслаў Эпімах-Шыпіла як краязнавец	323
<i>Аліна Краснова (Ветрына, Беларусь)</i> Фальварак Двор-Залесе Полацкае і яго гаспадары паводле ўспамінаў землякоў і сваякоў (некаторыя вынікі нашай пошукава-даследчай работы)	327
<i>Вольга Сітдзікава (Ветрына, Беларусь)</i> Паркавая зона фальварка Эпімахаў-Шыпілаў	333
<i>Надзея Тумоўская (Ветрына, Беларусь)</i> Удзячныя нашчадкі працягваюць справу Б. Эпімаха-Шыпілы	335
<i>Валерый Князеў (Ветрына, Беларусь)</i> Недакладнасці і супярэчнасці ў публікацыях пра жыццё і дзейнасць Б. Эпімаха-Шыпілы	337
<i>Сяргей Панізік (Мінск)</i> “На скрыдлах паляцеў бы...” (Замест выступлення на чытаннях)	339
Рэкамендацыі ўдзельнікаў Першых Міжнародных Шыпілаўскіх чытанняў, прысвечаных 140-годдзю з дня нараджэння Браніслава Ігнатавіча Эпімаха-Шыпілы	340
Браніслаў Эпімах-Шыпіла: (Бібліяграфія) / Склад. <i>Таццяна Махнач</i>	342
КАРОТКІЯ ЗВЕСТКІ ПРА АЎТАРАЎ	348